

Cím: Felszín alatt

Szerző: Baráth Anna

Intézmény, kar: Eszterházy Károly Főiskola, BTK

Szak, specializáció, évfolyam: Képi ábrázolás, III. évfolyam

Témavezető neve, tudományos fokozta, beosztása: F. Balogh

Erzsébet, főiskolai docens

Műleírás

A festménysorozat 3 képből áll, témáját az aluljárók sajátos hangulata ihlette. A fotókat én készítettem, illetve gyűjtöttem az internetről. Ezeket írtam át a saját szájízem szerint. Az aluljáró olyan környezet, amely jelen van a mindennapokban, találkozási pont. Jellemzi a szürkeség, arctalanság, elhagyatottság, kosz és a misztikum. Sokan óckodnak az aluljáróktól, a látvány, a terjengő szagok, a tömeg, a súrlódás és a higiénia hiánya miatt. „*A szépség mindenütt ott van, nem rajta múlik, hogy nem látjuk meg*” – Rodin

Sok helyen graffitik díszítik, ami szintén egy olyan önkifejezési forma, ami közel áll hozzám. Emberi kézlenyomat, amely azt kiáltja, itt jártam! Bárki készítheti, és mindenkire szól. Nem kell hozzá végzettség, sem iskola, ez egy szabad eszköz, amivel bárki kifejezheti érzelmeit, gondolatait, bensőséges vágyait. A graffiti nem arról szól, hogy az ember művészt alkosson, és a graffitist nem azért fest, hogy művész legyen, csupán a közlési kényszer vezeti. Mert minden szüksége van önkifejezésre valamilyen módon.

Mindig szerettem az aluljárókban sétálni, vonzott a légköre. Figyeltem az embereket, a rohanást, az emberi tulajdonságok sokszínűségét. Feltűntek a közönyös és érzelemmentes, a többi embert szinte figyelmen kívül hagyó arcok. Egy zsúfolt aluljáróban elsétálni vagy egy üresben szinte teljesen ugyanolyan.

A festményeim hangulatában és színvilágában próbáltam hűen visszaadni az aluljárók mocskos világát, színes szürkékkel és koszosabb árnyalatokkal. A festményeken az arctalanság jegyében, nem ábrázolok alakokat. Csak a síkok és fények átmenetivel képezem a teret. Az emberi alakok hiányával próbáltam feszültséget teremteni. Nem próbáltam szebbé formálni az aluljárók világát, mint amilyenek, nem próbáltam hangulati hatását megváltoztatni, csak a valóságot és az érzelmeket igyekeztem megformálni, amelyek a témához kötöttek abban a pillanatban, amikor festettem ezeket a képeket. Festményeimet a látvány alapú, de átírt megvalósítás jellemzi. A kép egy pont után magát fejleszti. Igyekeztem alázattal, a valóságos helyszíneket lírai, már-már kultikus terekké alakítani. Munkám során a festői, friss ecsetkezelésre törekedtem.

Mindhárom festményen főszereplője a fény, amely szimbolikus értelmet kap, jelképezheti a

kijáratot hagyományos értelemben, de akár utalhat a közhelyes magyarázatokra is: „az alagút végén mindig ott a fény.” Ez a fény a hitet is jelképezheti, a vallásos fényt, ami kiút a sötétségből. Talán tudat alatt az adott pillanatnyi mély érzéseim segítettek megtalálni ezt a témát, mert nekem is fényre volt szükségem. A képek szinte maguktól elkészültek, a festés folyamatát egy meditációs gyakorlathoz tudnám hasonlítani.

Az első kép kidolgozottabb, színesebb, mint a másik kettő. Amikor elkezdtem ezt a sorozatot, úgy éreztem, szükséges az általam kedvelt graffitiket is aprólékosan megfesteni. Ez jelképezi az emberi jelenlétet az üres térben. A sötét térből kivezeti a tekintetünket a háttérben megjelenő világosság. A mennyezeten lévő színes lámpácskák is szerepet játszanak a figyelem vezetésében. A hideg szürkét próbáltam kompenzálni a melegebb színekkel, de a vöröses árnyalatok dominálnak. A perspektívát a színekkel próbáltam érzékeltetni. Ez a legszínesebb aluljáró a sorozatból. Vegyes technikával készült, tojástempera alapra dolgoztam olajjal és acryl spray-el.

A második képnél sikerült felülemelkedni a fotó részletein, úgy is fogalmazhatnánk, megtörtént az áttörés. Itt már nem éreztem szükségesnek a falfirkák felfestését, mert a lényeg ígyis átjött. Dominálnak a sötét árnyalatok, de a vörös aláfestések felsejlenek a falak szürkéi alatt. Ez és a harmadik festmény már továbbgondolása az előzőnek, lazább, expresszívebb stílusban festett. A kompozíció teljesen centrális, így még nagyobb hangsúlyt kap az alagút végén látható kijárat. A falakon lévő lámpák ritmikus fénye illetve a mennyezet és a talajon tükröződő fénysávok vezetik a szemünket a világosság felé. A kijárat teljesen sejtelmes, nem tudjuk hová vezet, csak a misztikus fényt láthatjuk. Központi szerepet kap ismételten a piros fal, mellyel, a fekete fallal létrehozott ellentétet hangsúlyozom. Ezzel a kontraszttal próbáltam igazán erőteljessé tenni az alagút „behúzó” hatását. Valamint elrugaszkodni az aluljárókban megszokott teljes szürkéségtől. Tojástemperát és erősen felvizezett temperát használtam.

A vásznakat és a kereteket saját kezűleg készítettem. Ez tette teljes egészé a munkafolyamatot. Csurgatásos technikát alkalmaztam, bő vízzel festettem, lazúrosan, néhány részt viszont jobban kidolgoztam. A véletlen is szerepet játszik a képeknél, a lecsurgó festék néhol feloldja az előző réteget, így az aláfestések különböző intenzitással szólalnak meg.

Az intenzív vörös szín is összefűzi a 3 képet, az elsőnél még szinte tudattalanul és ösztönösen festettem, míg a másik két képnél már tudatos játék is volt. Markáns aláfestéseket alkalmaztam, illetve teljes falfelületet is nagy tételekben vörösre festettem. A vörös szín az erő,a szenvedély,a dinamika kifejezője . A képek változó időintervallum alatt készültek el, az elsővel dolgoztam a legtöbbet, később is visszatértem rá, a másik két munka könnyebben született meg.

Miután elkezdtem ilyen „folyatósan” festeni, rátaláltam egy kortárs művészre Sütő Róbert személyében. Általában épületeket, elhagyatott vagy lebontott gyárakat ábrázol nagyvonalú, ízes festőiséggel. Hozzám hasonlóan jelentős szerepe van a csurgatott felületeknek vásznain. Vojnich Erzsébet látomásos terei is izgalmasak számomra, különlegesség képein, hogy nem látható forrásból áramlik be a fény, sejtelmesen rajzolja ki a teljesen néptelen teret.